



## Protestantse Wijkgemeente Emmen-Centrum Kapel Versie: juni 2022

### De geschiedenis

Aan het begin van de jaren twintig van de vorige eeuw verrezen aan de rand van het zanddorp Emmen twee splinternieuwe moderne kerkgebouwen. Beiden gebouwd in de jaren 1922-23: de Zuiderkerk en de Kapel.

Beide gemeenten hadden al een langere geschiedenis. De Zuiderkerk heeft wortels die teruggaan tot de eerste jaren na de afscheiding van 1834. Er werd eerst gekerkt op de aangeveegde deel van een boerderij, en vanaf 1843 in een zelf getimmerd houten kerkje, dat ergens halverwege Westenesch heeft gestaan.

De Kapel kwam voort uit het 'Chocoladekerkje', een klein wit kerkje, gebouwd in 1886, dat aan de Sterrenkamp heeft gestaan. Uit onvrede over de vrijzinnige koers van de Hervormde Gemeente had een deel van de gemeente zich in 1867 afgescheiden en was als Evangelisatievereniging verdergegaan.

Maar in de jaren 1920, met dubbeltjes en kwartjes bij elkaar gebracht, op eigen kracht en tegen de stroom in, waren beide gemeenten in staat een eigen splinternieuw kerkgebouw te bouwen.

Het ontstaan van de moderne tijd in de 19e eeuw, de opkomst van wetenschap en democratie, leidde binnen de vaderlandse kerk tot diepgaande verschillen van inzicht over de toekomst en de inrichting van de kerk; een heftige richtingenstrijd (en schoolstrijd) ontstond; een diepe verdeeldheid die onoverbrugbaar bleek.

De Kapel bleef binnen de Nederlands Hervormde Kerk, zoals de voortzetting van de aloude vaderlandse kerk sinds 1816 was gaan heten, maar aan de rand, als evangelisatieplaats, tientallen jaren niet geteld als volwaardige hervormde gemeente.

De Zuiderkerk trad buiten de Hervormde Kerk, teruggrijpend op de oude naam van de vaderlandse kerk: 'Gereformeerde Kerk'. Op verschillende wijzen hielden beide gemeenten vast aan de belijdenissen van het voorgeslacht.

Het is allemaal te lang geleden dat er een levende herinnering is aan wat dat betekend heeft, dat uiteengaan van die kerkelijke gemeenschap in die toen nog zo kleine en overzichtelijke dorpsgemeenschap van Emmen; maar het is niet moeilijk om je er iets bij voor te stellen wat dat betekend moet hebben. Een gemeenschap breekt uiteen, dwars door straten, langs burens, dwars door families, misschien zelfs door gezinnen heen. Het kan niet anders dan een traumatische ervaring zijn geweest, dat uiteengaan van wegen, een ervaring ook die ongetwijfeld lang heeft doorgewerkt, en een sterk stempel heeft gedrukt op het systeem van beide gemeenten.

Toen Emmen na de oorlog steeds verder uitbreidde, hebben beide gemeenten bijgedragen aan de stichting van de wijkgemeenten in Emmen. De Zuiderkerk als moederkerk van alle andere Gereformeerde Kerken die in Emmen bestaan hebben. De Kapel met name bij de stichting van de Hervormde gemeenten, eerst in Emmermeer en Angelslo en daarna in de Bargeses.

Na de jaren 1970 veranderde het kerkelijk landschap. De verzuiling verdween en meer dan de verschillen begonnen de overeenkomsten tellen. Ruim dertig jaar lang zijn er verschillende vormen van samenwerking tussen beide gemeenten geweest. Een poging om met de drie centrumkerken één gemeente te vormen bleek een brug te ver.

In 2014 is gezocht naar vereniging van Zuiderkerk en Kapel.

Na een ronde van gesprekken over waar het verleden pijn gedaan heeft, is er in korte tijd toegewerkt naar vereniging van beide gemeenten, die in lijn met beider geschiedenis, evangelisch-belijdend van kleur is en pluriform van samenstelling.

In het gebouw de Kapel vinden beide gemeenten vanaf Pasen 2015 hun voortzetting als **Protestantse Wijkgemeente Emmen-Centrum Kapel**.

### **Onze Kapel Gemeente**

De gemeente telt, per maart 2022, 517 zielen verdeeld over 339 pastorale eenheden.

Het aantal belijdende leden bedraagt 337 terwijl er 126 doopleden zijn.

De overige leden zijn: 5 ongedoopte kinderen; 29 vrienden; 20 mee-geregistreerde leden.

De leeftijdsopbouw ziet er als volgt uit:

0 - 19 jaar:	20
20 -39 jaar:	29
40 - 64 jaar:	118
> 64 jaar:	350

### **Kerkelijk klimaat en identiteit**

De grondslag voor ons belijden en gemeente zijn is de Drie-éénheid van Vader, Zoon en Heilige Geest en Jezus Christus als Heer der Wereld, als Verlosser, Verzoener en als Hoofd van de Kerk, in Wie het Koninkrijk van God zichtbaar wordt, aldus toelevend naar Zijn wederkomst. Zij belijdt dit in gehoorzaamheid aan de Bijbel.

De wijkgemeente Kapel noemt zich een evangelisch / belijdende wijkgemeente waarin Jezus Christus als Heer en Heiland centraal staat in de verkondiging van het Evangelie.

Deze boodschap, zoals o.a. samengevat in de Apostolische Geloofsbelijdenis willen we op een eigentijdse wijze brengen en uitdragen.

Als gemeente van Christus willen we de rijkdom van het geloof met elkaar delen, weten we ons verantwoordelijk voor elkaar, maar ook voor de wereld waarin we leven.

### **Kerkdiensten**

Normaliter wordt er één dienst per zondag gehouden. Ca. 5 keer per jaar wordt er een bijzondere dienst gehouden. Verder zijn er nog bijzondere diensten waaronder: Bid- en Dankdag en Hemelvaartsdag. Er zijn een aantal organisten die afwisselend de gemeentezang begeleiden.

In onze gemeente vieren wij, zgn. lopend, 5 maal per jaar het avondmaal.

Avondmaalsvieringen vinden eveneens plaats in de verzorgingshuizen Ooster- en Zuidermarke.

Eén keer per maand is er voor kinderen van de basisschoolleeftijd de mogelijkheid naar de kindernevendienst te gaan, nadat de predikant hen kort betrokken heeft bij de dienst.

(Aanmelden bij de scriba). Zij komen terug onder de collecte voor de zegen.

Bij doopdiensten worden vóór het moment van dopen alle kinderen rond het doopvont uitgenodigd en vindt er een gesprekje plaats.

Voor de allerkleinsten kan er tijdens de kerkdienst een oppasdienst worden georganiseerd.

Voor ouderen/zieken en aan-huis-gebonden worden de diensten uitgezonden en zijn via de kerkomroep te zien en te beluisteren.

## **Pastoraat**

Pastorale zorg van de predikant wordt door onze gemeenteleden bijzonder op prijs gesteld. In goed overleg zal een deel van de beschikbare tijd hiervoor ingezet worden.

Voor het pastoraat in algemene zin is door de Kapel een Pastoraal Predikant aangesteld.

In het maandelijks Pastoraal Overleg vindt met de wijkouderlingen, bezoekdames/heren en diakenen uitwisseling van informatie plaats met betrekking tot de zorg voor gemeenteleden; ook is er een moment voor toerusting.

Nieuw ingekomen gemeenteleden worden bezocht door de wijkouderling of een daarvoor aangesteld gemeentelid.

## **Pastoraal Overleg**

Maandelijks is er pastoraal overleg met Pastoraal Predikant en ouderlingen, waaraan tijdens het eerste gedeelte van het overleg ook één keer per kwartaal de Contact/Bezoekpersonen deelnemen.

Predikant en ouderlingen treffen elkaar éénmaal per maand over pastorale zaken. Relevante informatie wordt uitgewisseld en de voortgang van de bezoeken wordt besproken.

Zo mogelijk wordt een gedeelte van de beschikbare tijd van het overleg gebruikt voor vorming en toerusting. Sinds kort nemen ook de diakenen deel aan het pastoraal overleg.

## **Kerkenraad**

De kerkenraad bestaat uit 13 leden, 6 ouderlingen, 3 ouderling/kerkrentmeesters en 4 diakenen. De kerkenraadsleden worden bijgestaan door een groep mensen uit de gemeente. Contact/bezoekpersonen staan de wijkouderlingen bij met o.a. het bezoekwerk, overleg en uitwisseling vindt plaats in het Pastoraal overleg.

De kerkenraad vergadert maandelijks, evenals het Moderamen en werkt met een Beleidsplan.

## **Wijk College Diakenen (WrD)**

De taak van de diaconie is breed: van dienstbetoon in de eredienst, tot praktische hand- en spandiensten en ondersteuning van gemeenteleden.

De begroting en de jaarrekening worden jaarlijks ter goedkeuring aan de kerkenraad voorgelegd.

De commissie Zending, Wereld-diaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (Z.W.O.) ontwikkelt activiteiten samen met de diaconie.

## **Wijk College Kerkrentmeesters (WrK)**

De Kapel is financieel een redelijk gezonde gemeente.

De geldwerving geschiedt in de maand januari d.m.v. de actie 'Kerkbalans'.

De kerkrentmeesters dragen o.a. zorg voor de wijkleden- en financiële administratie en het onderhoud van de gebouwen.

## **Vorming & Toerusting**

### **Bijbelkring en Gespreksgroep**

In overleg met de predikant worden hieromtrent afspraken gemaakt.

### **Jong**

Een groep jonge gemeenteleden, 20'ers, komt onder leiding van de predikant bijeen.

Onderwerp en frequentie worden afgestemd.

### **Jong Belegen**

'Jongere gemeenteleden', leeftijd rond de 50, komen met enige regelmaat bijeen.

Ook zonder predikant behouden ze graag het contact en bespreken onderwerpen, die hen raken.

## **Commissies en overige werkgroepen, o.a.:**

Een compleet overzicht is te vinden in de (o.a. digitale) wijkgids.

### **Contact/Bezoekpersonen**

Deze groep gemeenteleden levert diverse hand- en spandiensten aan predikant en pastoraal predikant.

Een deel van de taken omvat: het bezoeken van de ouderen bij 80 en 85 jaar, vanaf 90 jaar wordt als felicitatie elk jaar een Bloemengroet gebracht.

Bij huwelijks jubilea wordt in het Pastoraal Overleg afgesproken wie een bezoek met Bloemengroet namens de gemeente gaat brengen.

Volgens rooster wordt wekelijks door de **Bloemendienst**, als blijk van medeleven aan gemeenteleden een boeket gebracht. De bloemen staan tijdens de eredienst in de kerk.

Het **kerkblad 'Op Weg'**, een gezamenlijke uitgave van alle wijkgemeenten van PG Emmen, wordt 10 keer per jaar door een vrijwilligersgroep bezorgd bij leden van de Kapelgemeente.

**Kerk TV** maakt de uitzending van o.a. de erediensten met beeld en geluid mogelijk via [www.kerkomroep.nl](http://www.kerkomroep.nl). Het beam-team draagt zorg voor projectie van de liturgie in de dienst. De kerkdiensten zijn ook via Internet te volgen.

Wekelijks wordt de **Zondagsbrief**, met informatie over gemeente, gemeenteleden en activiteiten, verspreid onder gemeenteleden in de verzorgingshuizen en een aantal privéadressen. De Zondagsbrief wordt ook per e-mail verspreid en is te vinden op de website [www.kapelemmen.nl](http://www.kapelemmen.nl).

De **Welkomstcommissie** is samengesteld uit gemeenteleden die met de Diaken van Dienst bij toerbeurt de kerkgangers bij binnenkomst op zondag begroeten. Zij reiken de Zondagsbrief uit en voorzien nieuwkomers en gasten van informatie.

### **Kerkkoor Deo Cantate**

Deo Cantate is als gelegenheidskoor medio 2011 gestart. Zij verleent medewerking aan erediensten in de Kapel. Het koor zingt meerstemmig Nederlandstalige kerkmuziek, psalmen en geestelijke liederen uit o.a. het Nieuwe Liedboek.

De **Activiteitencommissie** ondersteunt de kerkenraad. Deze Activiteitencommissie is geïnstalleerd in de kerkenraadsvergadering van Jan. 2013 en is ter ondersteuning van kerkenraad en predikant bij erediensten en activiteiten in de gemeente. De leden van deze commissie worden benoemd door de kerkenraad en werken derhalve onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Coördinator: Mevr. G. Gremmer – Louwdijk,

### **Kerkelijke Gebouwen**

Het kerkgebouw is van de Hervormde Evangelisatie Emmen. De kerk biedt plaats aan plm. 400 personen. In de kerk is een geluidsinstallatie en een ringleiding voor slechthorenden. Het kerkgebouw, waarin o.a. de consistorie, gebouwd in 1923, is een Rijksmonument.

De Ontmoetingsruimte achter de kerk en heeft naast een grote zaal een kleine zaal en ook een keuken. In de Ontmoetingsruimte is een liturgisch centrum ingericht voor bijv. diensten met een beperkt aantal aanwezigen en is voorzien van een beamer en geluidsinstallatie.

## **Protestantse Gemeente Emmen**

Als Protestantse Gemeente Emmen, maken we deel uit van de **Protestantse Kerk Nederland**. Deze PKN is sinds 2004 ontstaan uit een fusie van de voormalige Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden. Als plaatselijke gemeenten hebben we in december 2007 besloten het landelijke voorbeeld te volgen en hebben we ons verenigd onder de naam **Protestantse Gemeente Emmen (PGE)**, <https://pagemmen.nl/over-ons> .

Eén van deze gemeenten is de **Protestantse Wijkgemeente Emmen-Centrum Kapel**.

### **De kerkelijke organisatie van de PG Emmen.**

Bij het opstellen van onze Plaatselijke Regeling is zoveel mogelijk uitgegaan van de vrijheid van de verschillende wijkgemeenten. De leus: apart wat kan, samen wat moet.

**Apart**, dat heeft te maken met inhoud geven aan de eigen identiteit, ook met die zaken welke binnen een wijk prima geregeld kunnen worden. Bijvoorbeeld over de regeling en invulling van de kerkdiensten, het aanstellen van ambtsdragers als ouderlingen, diakenen, kerkrentmeesters; de vergaderingen van de kerkenraad, het opstellen van eigen beleid en dergelijke.

**Samen**, dat betreft het in stand houden van de kerkgebouwen, het werven en beheren van de benodigde financiën, het bepalen van het aantal predikantsplaatsen, kortom, allerlei wat boven de aparte wijken uitstijgt.

Voor die centrale functie is de volgende organisatie in het leven geroepen:

### **De Algemene Kerkenraad (AK):**

De Algemene Kerkenraad bestaat uit 12 leden en wordt als volgt samengesteld:

- a. Elke wijkkerkenraad wijst aan de hand van een door de Algemene Kerkenraad op te stellen rooster uit zijn midden twee leden voor de Algemene Kerkenraad aan.
- b. daarenboven een door de Algemene Kerkenraad te kiezen preses en scriba.

De onder b genoemde leden zijn of worden in het ambt bevestigd. De preses en de scriba komen NIET uit dezelfde wijkgemeente. De stemgerechtigde leden van de wijkgemeenten worden als eerste gevraagd hiervoor kandidaten voor te stellen.

### **Het Algemeen College van Diakenen (CvD):**

Tot haar taak behoort o.a. het in overleg met en in verantwoording aan de Algemene Kerkenraad scheppen en onderhouden van materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst.

Dit college bestaat uit minimaal 8 leden. Elk van de 5 wijken vaardigt één lid en één vervanger af. Op voordracht van de CvD worden de voorzitter, secretaris en de penningmeester door de AK benoemd.

De voorzitter van dit college is ook lid van de Algemene Kerkenraad.

### **Het Algemeen College van Kerkrentmeesters (CvK):**

De Algemene Kerkenraad vertrouwt de verzorging van vermogensrechtelijke aangelegenheden van niet-diaconale aard toe aan het College van Kerkrentmeesters (CvK)

Het CvK bestaat uit 9 leden en wordt als volgt samengesteld:

3 ouderlingen-kerkrentmeesters te benoemen door de AK op voordracht van het CvK en een 5-tal leden op voordracht van de Wijkraden van Kerkrentmeesters (WrK); per wijk één lid.

**Kerkelijk Bureau:**

Het kerkelijk bureau verzorgt de administratie van de PGE Emmen.

Waar mogelijk worden taken door vrijwilligers verricht.

De wijkgemeenten worden ondersteund met deeltaken, zoals het vervaardigen van de Zondagsbrief.

De verspreiding van het Kerkblad 'Op Weg' wordt door het bureau gecoördineerd.

**De Burgerlijke Gemeente Emmen**

De gemeente Emmen bestaat uit de stedelijke kern Emmen en verschillende omliggende dorpen, ieder met hun eigen karakter. Bij elkaar wonen er in de gemeente ruim 109.000 mensen en beslaat de gemeente 35.000 ha grond. Emmen is één van de grotere gemeenten van Nederland en is de grootste industriële gemeente in de drie Noordelijke provincies.

Wat Emmen onderscheidt van andere grote gemeenten, is dat de gemeente een veelzijdig karakter heeft: naast de voorzieningen van de stedelijke kern, biedt de gemeente Emmen namelijk ook de rust en ruimte van de verschillende dorpen op het platteland.

Veel meer informatie is te vinden op: <https://gemeente.emmen.nl>

Vastgesteld op de kerkenraadsvergadering van: 11 mei 2022

*Opm.: De cijfers in deze profielschets zijn geactualiseerd per maart 2022.*